

Nazwa przedmiotu:	Archiwalne dane kartograficzne (dane przestrzenne)
Course title:	Historic cartographic data (spatial data)
Kod:	05-ADK-23
Course code:	05-ADK-23
Rok studiów:	II, studia drugiego stopnia (magisterskie)
Year of study:	II, second cycle studies (M.A. postgraduate)
Semestr:	3, zimowy
Semester:	3, winter
Typ zajęć:	laboratorium
Type of course:	laboratory
Liczba godzin:	15
Number of hours:	15
Punkty ECTS:	1
ECTS credits:	1
Osoba prowadząca:	prof. Włodzimierz Rączkowski
Name of lecturer:	Prof. Włodzimierz Rączkowski
Poziom kursu:	zaawansowany
Level of course:	advanced
Język wykładowy:	polski
Language of instruction:	Polish
Wymagania wstępne:	brak
Prerequisites:	none
Metody oceny:	praca zaliczeniowa
Assessment methods:	written test
Treści przedmiotu:	<p>Zajęcia podejmują problematykę potencjału archiwalnych materiałów kartograficznych w studiach nad przeszłymi krajobrazami kulturowymi. Historia rozwoju ujawnia jej kulturowy charakter. Mapy nie są odwzorowaniem rzeczywistości. Kartografowie uwikłani byli i są w procesy władzy oraz realizują wytyczne istotne z perspektywy zlecającego. Instrukcje rysowania map odzwierciedlają potrzeby władzy, sposoby kontroli przestrzeni, zarządzanie nią itp. Zróżnicowanie metod odwzorowania, a także dobór obiektów prezentowanych poprzez rozmaite sygnatury świadczą o ówczesnym rozumieniu krajobrazu kulturowego i jego istotnych elementach. Ta wiedza jest istotna z perspektywy interpretacji treści map w studiach nad przeszłym krajobrazem i oceną przydatności map historycznych. Zajęcia obejmują także problematykę odnoszącą się do zasobów danych kartograficznych i problemów z ich integracją w ramach GIS.</p>
Course contents:	<p>The course looks at the potential of cartographic archive material used in the study of past cultural landscapes. The history of development reveals its cultural character. Maps are not a image of reality. Cartographers were, and are, entangled in processes of power and realise directives which are significant from the perspective of the client. The instructions for drawing a map reflect the needs of those in power, this is a way of controlling</p>

and managing land etc. Various mapping methods, the selection of which features to present through various symbols, are evidence of how the cultural landscape and significant elements were understood. This knowledge is important from the perspective of the interpretation of map contents in the study of past landscapes and the evaluation of the usefulness of historical maps. The course also deals with issues concerning sources of cartographic data and problems connected with their integration into the GIS framework.

Cele i efekty kształcenia:

Celem zajęć jest przekazanie wiedzy na temat historycznych materiałów kartograficznych, które mogą być wykorzystane w badaniach nad przemianami krajobrazów kulturowych. Elementami tej wiedzy będą informacje o zmiennych układach geograficznych i kartograficznych oraz sposobach odwzorowań powierzchni ziemi.

Efektom zajęć będzie opanowanie wiedzy o archiwalnych zasobach kartograficznych oraz problemach związanych z ich integracją w środowisku GIS. Równocześnie studenci uzyskają wiedzę o historycznie zmiennych sposobach zapisu informacji topograficznych na mapach jako odwzorowanie postrzegania przestrzeni i uwikłania go w relację wiedza-władza.

Studenci opanują umiejętność krytycznej analizy zapisu kartograficznego oraz interpretatywnego charakteru wiedzy o krajobrazach kulturowych. Na tej podstawie studenci opanują też podstawowe umiejętności dotyczące formułowania własnych sądów na temat praktyki badań przeszłych krajobrazów oraz przygotowania podstawy dla własnych projektów badawczych. Opanowanie wiedzy o źródłach informacji odnoszących się do historycznych materiałów kartograficznych pozwoli na samodzielny dobór metod i narzędzi badawczych oraz źródeł informacji niezbędnych przy realizacji własnych projektów. Dotyczy to też podstawowych umiejętności tworzenia zespołu interdyscyplinarnego i integrowania wiedzy pochodzącej z rozmaitych źródeł.

Objectives and learning outcomes:

The objectives of the course are to further students' knowledge of historical cartographic material which can be used to study changes in the cultural landscape. The knowledge they will gain includes information on the changing nature of geographical and cartographic arrangements and ways of mapping the land surface.

As a result of the course the students will gain knowledge of archival cartographic sources and issues related to their integration within GIS. Students will also further their knowledge about the historically changing ways of recording topographical information on maps as a reflection on how space was viewed and affected by power-knowledge relations. Students will acquire the skills necessary to perform a critical analysis of cartographic records and the interpretive nature of knowledge about cultural landscapes. Using this as a foundation students will develop the basic skills needed when formulating

their own opinion on the subject of the practice of studies on past landscapes and when preparing their own individual research projects.

Through the knowledge they will have gained on the sources of information relating to historical cartographic material students will be able to independently select the research methods and tools and information sources required to carry out individual projects. This also concerns the basic skills needed when creating an interdisciplinary team and integrating knowledge from various sources.

Zalecana literatura:

Buczek K. 1963. *Dzieje kartografii polskiej od XV do XVIII wieku*, Wrocław: Ossolineum.

Grygorenko W. 1970. *Redakcja i opracowanie map ogólnogeograficznych*, Warszawa.

Jankowska M. 1984. Przydatność map topograficznych okolic Poznania z końca XVIII wieku dla badań nad zmianami krajobrazu, *Z Dziejów Kartografii* **3**: 101-138.

Konias A. 2010. *Kartografia topograficzna państwa i zaboru pruskiego od II połowy XVIII wieku do połowy XX wieku*, Słupsk: Akademia Pomorska.

Sirko M. 1999. *Zarys historii kartografii*, Lublin.

Recommended reading:

Buczek K. 1963. *Dzieje kartografii polskiej od XV do XVIII wieku*, Wrocław: Ossolineum.

Grygorenko W. 1970. *Redakcja i opracowanie map ogólnogeograficznych*, Warszawa.

Jankowska M. 1984. Przydatność map topograficznych okolic Poznania z końca XVIII wieku dla badań nad zmianami krajobrazu, *Z Dziejów Kartografii* **3**: 101-138.

Konias A. 2010. *Kartografia topograficzna państwa i zaboru pruskiego od II połowy XVIII wieku do połowy XX wieku*, Słupsk: Akademia Pomorska.

Sirko M. 1999. *Zarys historii kartografii*, Lublin.